

Tiedote kotihoidon ja kevyemmän palveluasumisen asiakasmaksujen muutoksista 1.7.2021 alkaen

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista on uudistettu, ja muutokset tulevat voimaan 1.7.2021. Jatkuvaan ja säännölliseen kotiin annettavaan palveluun liittyvät määräykset on siirretty asetuksesta lakiin, ja jatkossa maksujen enimmäisprosentti määräytyy tarkemmin kuin aikaisemmin.

- Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon enimmäismaksut määräytyvät jatkossa tuntikohtaisesti, ensimmäisiä palvelutunteja lukuun ottamatta.
- Pitkäaikaisen asumispalvelun (kevyempi palveluasuminen) asiakasmaksu määräytyy samoin perustein kuin kotihoidon maksu.

Lakiin on sisällytetty taulukko, jonka mukaisia enimmäismaksuprosentteja kunta ei saa ylittää maksua määrätessään. Kunta voi kuitenkin periä pienemmän maksun kuin mitä laissa on määrätty. Kunnan perimät maksut eivät saa millään tuntimäärällä ylittää laissa säädetyn maksutaulukon mukaista enimmäismaksua.

Maksun määräytyminen

Jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun maksut määräytyvät asiakkaan tarpeiden, palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan samalla tavalla kuin kotihoidon maksuissa aiemminkin. Palvelukokonaisuuden on vastattava asiakkaan saamaa palvelupääöstä. Mikäli palvelujen tarpeessa tai palvelujen toteutuksessa tapahtuu muutoksia, palvelupääöstä on muutettava ja maksupäätös tarkistettava. Kunta saa periä kohtuullisen maksun kotihoitoon ja asumispalveluun liittyvistä tukipalveluista, jotka sisältyvät asiakassuunnitelmaan (10 h §).

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut perustuvat kuten aiemminkin jatkuviin tai toistuvasti saataviin tuloihin. Lainuudistuksessa on tehty muutoksia siihen, mitä tuloja huomioidaan maksua määrättäessä. Varallisuutta ei huomioida jatkossakaan maksua määrättäessä. Päätöksen asiakasmaksusta tekee viranhaltija.

Asiakas maksaa itse asumisensa, eikä näitä kustannuksia vähennetä maksua määrättäessä (lukuun ottamatta mahdollista asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä koskevaa sääntelyä, jolloin huomioidaan asiakkaan kokonaistaloudellinen tilanne). Huomioon otettavat vähennykset kerrotaan lomakkeessa.

Asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä päätetään asiakkaan hakemuksesta ja asiakkaan tai perheen kokonaistaloudellisen tilanteen arvioinnin pohjalta.

Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrättyä maksua ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrättyä maksua on alennettava tai jätettävä maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista (11 §).

Tämä velvoittavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen maksuja, sekä tulosidonnaisia että tasasuuruksia maksuja, ja myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Terveyspalvelujen osalta suora velvoittavuus koskee tulosidonnaisia terveydenhuollon maksuja (pitkäaikainen laitoshoido, jatkuva ja säännöllinen kotisairaanhoido). Kunta voi tehdä päätöksen huojentaa myös muita kuin lain edellyttämiä maksuja, esimerkiksi kaikkia tasasuuruksia terveyspalvelujen maksuja tai osaa näistä (11 § 2 momentti).

Lisätietoja: puh. (06) 325 1111 asiakasmaksutoimisto ma-pe klo 9-11.

LIITE Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (30.12.2020/1201) 10 e §

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu

Kunta tai kuntayhtymä saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Maksu saa olla enintään 5 momentin mukaisen maksuprosentin osoittama määrä 3 momentissa säädetyn tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	588	1 084	1 701	2 103	2 546	2 924

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksuprosentit ovat seuraavat:

	Maksuprosentti perheen koon mukaan					6 henkilöä tai enemmän
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Edellä 3 ja 4 momentissa säädetyt euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksillä tarkistettut euromäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.